

La tria

per ANDREU LONCÀ

A favor de la interpretació

Em permetran els lectors que avui els comentï no pas un d'aquells llibres de temporada, condemnats a una foguerada ràpida, sinó un d'aquells que poden perdurar alguns anys, rellegant-los a la nostra tauleta de nit. Això sí, amb polèmica interna, dura i íntima perquè mai s'ha vist que un poeta udoli amb la cara mascarada, com un heroi carregat d'ira, llençant-se cap a les muralles de Troia. La guerra va per dintre.

Els parlaré d'un gros volum que per bé que ja fa alguns mesos que s'ha publicat, ara, la tenaç pandèmia, amb l'exercici forçós de reconcentració, d'inacció i isolament davant un enemic invisible i un estat militar, la pandèmia, dic, ens ha portat a llegir i rellegir amb calma i atenció, amb perplexitat també, i amb un punt fort de tensió els llibres de poesia de Carles Riba, un dels grans, no sense discussió ni pujades i baixades, fill del segle XX, fill del Noucentisme, fill d'Eugeni d'Ors. El professor Jordi Malé, especialista minuciós de la seua obra, el publicà aquest any passat, amb el títol ben clar i ben explícit, gens pompos, de *Llibres de poesia*.

L'edició conté tots els llibres que Riba va publicar en vida, més un que intitulà *Residu de la paraula a lloure* i tots aquells que quedaren orfes sense llibre on editar-se quan li sobrevingué la dama descon-

↓
L'EDICIÓ DEL PROFESSOR DE LA UDL JORDI MALÉ CONTÉ TOTS ELS LLIBRES QUE CARLES RIBA VA PUBLICAR EN VIDA I TOTS ELS QUE QUEDAREN ORFES SENSE LLIBRE ON EDITAR-SE QUAN VA MORIR

guda. A més a més, de la pulcritud de l'edició crítica, que no puc valorar car en sóc desconexedor, el volum conté, agrupats a la part final, una sèrie de comentaris que el mateix poeta va perpetrar amb la intenció de fer una mica comprensi-

ble la seua obra, que és allò que se'n diu poesia difícil. L'obra establerta per Jordi Malé és impecable. A mi només em resta la lluita que sovint m'assalta en llegir, per exemple, els dos llibres d'*Estances* o *Salvatge cor*, que em cal un assaig que vagi glossant i interpretant aquests llibres.

És un defecte d'ofici? Quan prentens atansar als joves estudiants una simple poesia t'adones que la distància entre la seua sensibilitat i la del poeta és enorme. Així, durant anys he explicat amb passió una *Elegia*, la *Tercera*, als meus estudiants de Batxillerat de diverses generacions. Sempre dic que no l'entenen mai del tot. Sempre resten a la superfície. I quan em poso a explicar-ho per escrit, empleno pàgines i pàgines sense la seguretat que aquests meus estudiants, mals lectors de poesia, entenguin gran cosà. O potser res. De primer, perquè la ignorància dels clàssics grecs i del seu sistema de pensament i abstracció és enorme; després perquè el sistema de densitat d'abstracció dels mots i dels significats els deixa fora de joc. Falta de lectura, em diu sempre la professora de filosofia, companya de feina. I fins i tot a mi mateix, certes zones de la seua obra em resulten del tot incomprensibles, opaques: en concret *L'esbós de tres oratoris*, per exemple, que té un fons de significat que se m'escapa.

No sé si els hauré espantat amb aquest comentari: hi ha llibres de poesia que se t'obren de seguida com ara els *Tankes de les quatre estacions*.

El volum bellament editat i establert per Jordi Malé és un estímul per caminar pels senders dels versos del mestre difícil.